

Mai mult de un copil din 10 din Regiunea Vest crește fără unul sau ambii părinți alături, în țară: în cele mai multe cazuri, copiii rămân în grija bunicilor

Îți dai seama cât ești de singur când nu ai cu cine semăna, ne-a spus Cristina, într-o zi cu privirea în pământ după ce a avut la școală de făcut arborele genealogic. Toți colegii își găseau asemănările cu părinții, frații, de ea nu a zis nimeni nimic. Nici nu-i cunoșteau bine părinții, pentru că de 6 ani nu o aducea decât bunica în prima zi de școală. Cristina are 13 ani și jumătate și locuiește împreună cu bunica maternă pe care o strigă mamaie. Părinții i-au plecat la muncă peste hotare când ea era la grădiniță și de atunci vin când pot – mama doar vara, iar tatăl mai poate veni și de Crăciun, dar ca să nu o lase pe mamă acolo singură, nu vine în fiecare an. Muncesc mult... Mamaie spune mereu că le este așa de greu și că poate ar trebui să se întoarcă... eu nu sunt supărată pe ei, ne auzim des la telefon sau pe cameră, doar mi-e dor și aș vrea să fac lucruri cu ei, aici, acasă. Într-o zi poate nu or să mai plece...

Petrila, 3 octombrie 2024 – Unu din șapte copii din Regiunea Vest a avut în ultimul an unul sau ambii părinți plecați să muncească în alte țări: în cifre absolute, este vorba despre 48.177 copii, reprezentând 14.7% dintre copiii din regiune (studiu Salvați Copiii, 2022). În ultimii trei ani, județele din regiunea Vest au pierdut prin emigrare cu schimbarea reședinței chiar și echivalentul populației unui oraș¹: de pildă, județul Hunedoara înregistrează un număr de 12.494 persoane în această situație, cât populația orașului Călan (12.553 persoane).

Totodată, datele arată că:

- În județul Timiș, 21.526 persoane, echivalentul a aproape jumătate din populația Municipiului Lugoj (44.598), au emigrat cu schimbarea reședinței.
- În județul Caraș – Severin sunt 9.619 persoane care au emigrat cu schimbarea reședinței în perioada 2021-2023, mai mult decât populația orașului Anina (8.456).

Datele studiului Salvați Copiii arată că unul din cinci copii cu părinți plecați la muncă în străinătate are mama plecată, iar 1 din 14 are ambii părinți plecați la muncă în străinătate. În două treimi din cazurile în care ambii părinți sunt plecați, bunica preia sarcinile de îngrijire ale copiilor. Un sfert (27%) dintre copiii cu mama plecată din regiunea Vest au avut nevoie de consiliere psihologică (pondere semnificativ mai mare decât media la nivel național) și logopedie. Abandonul școlar și o stare de sănătate mai precară se numără printre costurile pe care le plătesc copiii, în urma migrației economice a părinților.

„Sunt deja câteva decenii de când generații întregi de copii au crescut fără părinți alături, aceștia fiind nevoiți să lucreze în alte țări. Este un fenomen social de amploare, cu consecințe stratificate și care necesită o abordare complexă, atât prin servicii de sprijin psihologic și educațional pentru copii, cât și prin servicii de consiliere și sprijinire a părinților să fie prezenți în viața copiilor lor, în pofida distanței”, spune Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.

Date din studiul realizat de Salvați Copiii România:

- Vârsta medie a copilului la prima plecare a mamei este de 7 ani. Mamele plecate sunt în mare parte unic întreținător al familiei.
- Părintele plecat, fie mama, fie tatăl are, nu a absolvit liceul (10 clase sau liceu neterminat).

¹ INS, Tempo ONLINE, date prelucrate

- Se înregistrează o pondere semnificativ mai ridicată (55%) în comparație cu media la nivel național (37%) a părinților care nu anunță unitatea școlară (inclusiv grădinița) de plecarea părinților în străinătate.
- Și în ceea ce privește declararea plecării la serviciul public de asistență socială, există o pondere mai mare a cazurilor în care situația nu este declarată față de media la nivel național (65% dintre cazuri, față de 59%).
- Absenteismul școlar în Regiunea Vest este semnificativ mai ridicat (+50%) decât media la nivel național pentru copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate, afectând în special copiii cu mama sau ambii părinți plecați. Totodată, absenteismul școlar al copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate din regiune este semnificativ mai mare (17%) decât al celorlalți copii (6%).
- Riscul de sentimente și trăiri negative în rândul copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate este de 2,2 ori mai mare la nivel regional decât în rândul celorlalți copii. Tristețea, apatia, singurătatea și anxietatea sunt principalele sentimente pe care copiii cu părinți plecați la muncă în străinătate le trăiesc.

Servicii ale organizației Salvați Copiii destinate protecției copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate la nivel regional

În Regiunea Vest, Salvați Copiii derulează din 2009 programe de suport pentru copiii rămași singuri acasă în urma migrației economice a părinților. Au fost sprijiniți până în prezent peste 3.200 de copii și persoanele în grija cărora au rămas aceștia, în centre de suport din județele județele Caraș-Severin (Reșița), Hunedoara (Lupeni, Petrila, Vulcan, Petroșani) și Timiș (Timișoara, Sănnicolau Mare), iar din 2019 organizația beneficiază de sprijinul PEPCO România în susținerea programelor din județul Hunedoara.

În 2024, activitățile susținute de PEPCO România au inclus pe lângă oferirea de sprijin psiho-socio-educational pentru aproximativ 200 de copii și persoanele în grija cărora au rămas aceștia, activități de conectare copii-părinți sub egida campaniei „Discuții din inimă”, organizarea de caravane de conștientizare și consiliere și diverse activități de informare în 15 de localități, preponderent din mediul rural și urban mic, la care au participat peste 900 de persoane – părinți care muncesc peste hotare veniți acasă pentru a-și petrece concediul, persoane în grija cărora au rămas copiii și reprezentanți ai autorităților locale, workshopuri pentru cadre didactice pentru stimularea preluării modelelor de activități în cât mai multe școli. 25 de școli partenere sunt alături pentru promovarea campaniei „Discuții din inimă” în rândul părinților și elevilor lor.

„Pepeco rămâne aproape de proiectele dezvoltate pentru copiii rămași acasă în urma plecării părinților la muncă în străinătate. Înțelegem provocările emoționale cu care se confruntă acești copii și considerăm că educația și sprijinul psihologic sunt esențiale pentru dezvoltarea lor sănătoasă. Prin colaborarea sub umbrela campaniei ”Discuții din Inimă”, ne propunem să oferim resursele și suportul necesar pentru a ajuta copiii să gestioneze mai bine separarea și să își construiască reziliența emoțională. Credem cu tărie că, investind în bunăstarea lor emoțională și mentală, contribuim la formarea unor tineri mai puternici, echilibrați și pregătiți pentru viitor. Suntem onorați să realizăm împreună acest demers prin care promovăm și susținem, prin diverse servicii și instrumente dezvoltate în această campanie, starea de bine în rândul copiilor și adolescenților.” a declarat **Raluca Popescu, Corporate Social Responsibility Specialist PEPCO Romania.**

Context

Amploarea fenomenului copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate a făcut necesară dezvoltarea unei rețele de servicii specializate destinate acestor copii. Organizația Salvați Copiii a creat astfel de servicii, adresate atât copiilor, cât și părinților lor și persoanelor în grija cărora au rămas copiii, începând cu anul 2009, prin care a sprijinit până în prezent 24.000 de copii și adulți.

În centrele de zi destinate acestor copii, echipele interdisciplinare formate din psihologi, asistenți sociali și cadre didactice oferă servicii de consiliere psihologică și socială, activități de suport școlar și activități de socializare pentru copii, precum și activități de educație parentală, consiliere socială și îndrumare juridică pentru adulți.

Programul a fost derulat în București și 18 județe: Argeș, Brașov, Caraș-Severin, Constanța, Dâmbovița, Dolj, Galați, Hunedoara, Iași, Mureș, Neamț, Olt, Suceava, Timiș, Tulcea, Vaslui, Vâlcea și Vrancea. Doar în 2023, am derulat programe locale în 50 de școli din aceste județe.

Peste 130.000 de persoane, părinți, copii și specialiști, au fost informate cu privire la impactul negativ pe care plecarea părinților îl are asupra copiilor rămași acasă, respectiv la obligațiile ce le revin părinților la părăsirea țării.

Persoană de contact: Anca Stamin, Director Programe Organizația Salvați Copiii,
anca.stamin@salvaticopiii.ro, tel. – 0745.039.084.

Despre Organizația Salvați Copiii:

De 34 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii 3 de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. Peste 3.800.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.

Despre PEPCO România:

Grupul Pepco

Grupul Pepco a fost înființat în anul 2015 și cuprinde o rețea de magazine din sectorul retail, din care fac parte Pepco, Dealz și Poundland, și colaborează cu PGS, un furnizor global. La momentul actual, Pepco Group deține peste 4.800 de magazine în 21 de țări și are un număr de aproximativ 47.000 de angajați.

Pepco

Pepco este unul dintre cei mai mari value retailers din Europa, care oferă haine pentru întreaga familie și articole pentru casă la prețuri foarte atractive. După aproape 20 de ani de creștere constantă, magazinele Pepco sunt vizitate de clienți care efectuează 30 de milioane de tranzacții pe lună. Compania, cu sediul central în Poznań, are în prezent peste 30.000 de angajați în 18 țări din întreaga Europă și o rețea de peste 3.600 de magazine.